

Onderwerp: voortgang coalitievorming

Geachte leden van de raad,

In de raad van 7 april jl. meldden wij u dat de PvdA het voornemen had om voor Pasen u nader te informeren over de voortgang van de coalitievorming. Hierbij was het voornemen om terug te gaan van drie mogelijke coalities naar één mogelijke coalitie van partijen gericht op een coalitieakkoord dat sociaal, progressief en groen is. We hebben voorgesteld om nog 1 ronde van gesprekken te doen met de verschillende varianten in gehele samenstelling (dus met PvdA, GL en D66 samen) om daarna de formatie zo snel mogelijk te starten met één nader te bepalen voorkeursscenario. Helaas is het na meerdere gesprekken niet gelukt om tot overeenstemming te komen over de variant waarmee verder te gaan.

Zondag 10 april is deze ronde van gesprekken geweest onder voorzitterschap van Joyce Langenacker. Woensdagavond 13 april jl. hebben PvdA, GroenLinks en D66 overleg gehad om tot een keuze te komen. Uitkomst van het overleg was om een mogelijke coalitie van PvdA, GroenLinks, D66, CDA en ChristenUnie als voorkeursvariant uit te werken. Hierbij is als compromis de Actiepartij afgefallen daar D66 de voorkeur had om niet een coalitie te vormen met te veel partijen. Deze variant heeft de voorkeur van de PvdA omdat het inhoudelijk het meest kansrijk lijkt om de onder de vorige periode ingezette koers verder te brengen, voldoende meerderheid in zetels heeft om tot daadkrachtige besluitvorming te komen, maar tegelijkertijd voldoende ruimte heeft om inbreng van andere partijen mee te nemen. Naar ons oordeel doet dit voorstel ook recht aan de verkiezingsuitslag en de verhoudingen in de raad.

Na consultatie van de fracties hebben donderdag 14 april jl. de fracties van PvdA en GroenLinks met dit voorstel ingestemd, de fractie van D66 niet. Hierna zijn gesprekken gevoerd met D66 om te onderzoeken hoe deze variant wel zou kunnen werken. Hierbij zijn vanuit D66 aanvullende voorwaarden t.a.v. deze variant op tafel gelegd om in te kunnen instemmen. De voorwaarden zijn dat CDA en CU niet allebei in het college met een wethouder vertegenwoordigd zullen zijn (in het eerdere compromis werd uitgegaan van deeltijdwethoudersschappen voor CDA en CU; D66 vindt deeltijdwethoudersschappen onwenselijk) en dat het college groeit van 5 (huidig) naar 7 volwaardige wethouders. Momenteel heeft alleen de grootste partij 2 wethouders, bij 7 wethouders krijgen ook de tweede en derde partij in de coalitie 2 volwaardige wethouders.

Voor de PvdA is op voorhand besluiten tot verhoging van het aantal wethouders op dit moment niet uitlegbaar. Het huidige aantal van 5 zien wij als beperkt, maar uitvoerbaar. Extra wethouders leiden over een coalitieperiode tot aanzienlijke kosten (o.a. wethoudervergoeding, extra ambtelijke ondersteuning, huisvesting en eventueel wachtgeld). Op dit moment is onvoldoende duidelijk of dit doeltreffend en doelmatig zal bijdragen aan het uitvoeren van de ambities uit een nieuw coalitieakkoord. Een groei naar bijvoorbeeld 6 wethouders zou mogelijk passen bij een groei van het aantal coalitiepartijen en een ambitieus coalitieakkoord. Deeltijd wethouderschap van (kleinere) coalitiepartijen zien wij wel als een goede optie om daaraan mogelijk invulling te geven. Daarnaast zijn wij van mening dat een discussie over het aantal wethouders en de mogelijke portefeuilleverdeling het sluitstuk dient te zijn van de formatie en niet het vertrekpunt. Gezien de grote uitdagingen in Haarlem is het urgente noodzaak om zo snel mogelijk inhoudelijke gesprekken op te starten. We merken hierbij op dat van de betrokken partijen er geen zorgen over de inhoudelijke verschillen en/of standpunten kenbaar zijn gemaakt met betrekking tot het

voorkeursscenario. Er zijn dan ook vooralsnog geen inhoudelijke belemmeringen om tot een ambitieus coalitieakkoord te komen.

Daarmee is het vooralsnog niet gelukt om tot consensus te komen over deze variant. De andere varianten waren in het overleg van 13 april al op verschillende gronden als onvoldoende kansrijk beoordeeld. Wij constateren daarmee helaas dat de verkenning in een impasse zit.

Graag bespreken wij in de raadsvergadering van 21 april hoe uit deze impasse te komen. Als grootste partij voelen wij een bijzondere verantwoordelijkheid om tot succesvolle coalitievorming te komen. Wij betreuren het dat dit ondanks vele gesprekken nog niet gelukt is. In het bijzonder dankt de PvdA de VVD, CDA, SP, Jouw Haarlem, CU en Actiepartij voor hun bijdrages aan diverse rondes van gesprekken. De PvdA continueert graag met u de positieve verstandhouding die tijdens de gesprekken volop aanwezig was.

Wij zien op dit moment twee mogelijkheden om tot een doorbraak te komen:

- 1) PvdA, GroenLinks, D66, CDA en CU komen alsnog tot overeenstemming op welke wijze deze variant werkbaar kan zijn. Dit geniet de voorkeur van de PvdA.
- 2) Er worden nieuwe varianten onderzocht dan die eerder op tafel hebben gelegen. Dit betekent dat er nieuwe verkennende gesprekken gevoerd moeten worden. Wij hebben met veel plezier de eerste verkenning gedaan, maar het lijkt ons dan niet verstandig dit nogmaals zelf te doen. Daarom zou hierbij ons voorstel zijn om een nieuwe externe verkenners aan te wijzen.

Met vriendelijke groet,

Maarten Wiedemeijer en Floor Roduner